

вим природно-кліматичним умовам. Тому, підвищення економічної ефективності виробництва зерна є ключовою проблемою державної економічної політики. Важливим напрямком удосконалення економічного аналізу, який підвищує ефективність діяльності аграрних підприємств, сприяє оптимізації їх виробничо-господарської діяльності є широке використання економіко-математичних методів, зокрема виробничих регресій. Їх використання, а саме виробничої регресії Кобба-Дугласа, дає можливість зробити якісний аналіз діяльності підприємства, виявити резерви та накреслити напрямки підвищення рівня ефективності виробництва зерна.

Список використаних джерел:

1. Статистичний щорічник Полтавської області за 2011 рік [Електронний ресурс] / Головне управління статистики у Полтавській області. – Режим доступу: <http://www.poltavastat.gov.ua/>
2. Андрійчук В.Г. Економіка аграрних підприємств / В.Г. Андрійчук. Підручник. – К.: ІЗМН, 1996. – 512 с.
3. Бистрова І.О. Система маркетингу на зерновому ринку України та її особливості // Праці Четвертої Міжнародної Наукової конференції студентів та молодих учених. – Донецьк: Дон НУ, 2003. – с.160-162.
4. Економіка сільського господарства: Навч. посібник / Збарський В.К., Мацибора В.І., Чалий А.А. та ін.; За ред. В.К. Збарського і В.І. Мацибори. – К.: Каравела, 2009. – 264 с.
5. Калінчик М.В. Стабілізація виробництва зерна в Україні / М.В. Калінчик, В.С. Шовкалюк // Економіка АПК. – 2004. – №4. – с.31-38.
6. Методичні рекомендації для самостійного виконання лабораторної роботи за темою «Виробнича регресія Кобба-Дугласа» / ПДАА; укладач Балдінська Н.О. – Полтава: Вид-во ПДАА, 2012. – 8 с.

Рецензент – д.е.н., доцент Писаренко В.В.

УДК 657:631.162:631.11

ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Нездойминога О.Є., к.е.н.

Полтавська державна аграрна академія

Досліджено сутність облікової політики як важливої складової організації обліку та основні етапи та фактори, що впливають на її формування в аграрних підприємствах в сучасних умовах становлення ринкових відносин в Україні. Визначено роль облікової політики в організації облікового процесу.

Essence of accounting policies as an important part of keeping and milestones and factors affecting it in farms under current conditions of market relations in Ukraine. The role of accounting policies in the organization of the accounting process.

Постановка проблеми. В умовах становлення ринкових відносин в Україні, набуття членства в СОТ та розширення міжнародних економічних зв'язків вітчизняних підприємств з іноземними партнерами, особливо актуальним постає питання кваліфікованої організації обліку, тобто системи умов та елементів побудови облікового процесу з метою отримання достовірної та своєчасної інформації про господарську діяльність підприємства, здійснення

контролю за раціональним використанням виробничих ресурсів і готової продукції.

Вітчизняний та зарубіжний досвід свідчать про те, що на підприємствах будь-якої форми власності та напряму діяльності важливим питанням є формування облікової політики, від чого залежить не тільки ефективність управління системою обліку, а й фінансово-господарською діяльністю підприємства та стратегію його розвитку на тривалу перспективу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питаннями дослідження сутності та порядку формування облікової політики займалися такі відомі вітчизняні економісти, як Бутинець Ф. Ф., Голов С. Ф., Завгородній А. Г., Пушкар М. С., Хомин П. Я. та інші. У працях цих вчених розкриваються питання формування облікової політики та основним аспектам її реалізації в процесі здійснення підприємствами своєї діяльності.

Постановка завдання. Дослідження теоретичних основ формування облікової політики в аграрних підприємствах. Визначення її ролі як важливої складової, що забезпечує організацію бухгалтерського обліку на підприємстві та сприяє ефективному управлінню його діяльністю, важливе при визначенні її завдань, а також основних етапів формування.

Виклад основного матеріалу дослідження. Дослідження показали, що в сучасних умовах при організації обліку на підприємстві приділяється недостатня увага питанням якісного формування облікової політики як з боку працівників бухгалтерської служби, так і з боку власників (адміністрації) підприємства. На нашу думку, це обумовлено обмеженістю доступу до нормативно-правової бази та недостатньо відповідальним підходом працівників підприємства. Складені закони, акти, положення, інструкції, розпорядження не враховують специфіки роботи кожного підприємства, тому доцільно, щоб кожне підприємство користувалось власне розробленими обліковими правилами, в розробці яких бралися за основу нормативно-законодавчі акти [1].

На думку багатьох вітчизняних вчених, ефективна та раціональна організації обліку починається з розроблення її облікової політики [2, 6, 7].

Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» визначає облікову політику як сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності [3].

На думку Т. Бойчук, облікова політика передбачає:

- упорядкування облікових процедур на підприємстві;
- методологічне та методичне відображення майна підприємства, господарських операцій та результатів його діяльності;
- надання бухгалтерському обліку планомірності та цілеспрямованості;
- забезпечення ефективності обліку та ін. [2].

Відповідно до призначення, основними завданнями облікової політики на аграрному підприємстві можна виділити наступні:

- забезпечення дотримання принципів обліку та дотримання єдності методик ведення обліку на підприємстві в цілому і його структурних підрозділах;
- підготовка бази повної об'єктивної та достовірної інформації, яка макси-

мально адекватно розкриває діяльність підприємства для зацікавлених осіб;

- обліку витрат та обчислення собівартості продукції і обсягів незавершеного виробництва, витрат майбутніх періодів і джерел забезпечення наступних витрат; доходів від продажу продукції, робіт, послуг та ін.

- узгодження даних обліку та показників фінансової звітності для внутрішніх та зовнішніх користувачів;

- підвищення ефективності діяльності підприємства через систему встановлених облікових процедур.

Виконання поставлених завдань облікової політики в свою чергу забезпечить своєчасне та повне відображення фактів господарської діяльності підприємства у фінансовому обліку та фінансовій звітності; тотожність даних аналітичного обліку оборотам та залишкам на рахунках синтетичного обліку на початок кожного місяця, а також раціональне ведення обліку в цілому, що сприятиме зменшенню трудомісткості облікового процесу.

Основними факторами, що впливають на формування облікової політики є форма власності та організаційно-правова форма підприємства, що передбачає врахування виробничих та технологічних особливостей діяльності; взаємовідносини з власниками, інвесторами, банком, бюджетом; рівень кадрового забезпечення та кваліфікації персоналу; галузева приналежність, яка визначає склад витрат, які входять до собівартості продукції, поточні та стратегічні цілі підприємства та ін.

Формування облікової політики – складний та багатогранний процес. На наш погляд, на практиці його доцільно здійснювати поетапно. При цьому кожен попередній етап забезпечує здійснення наступного (рис. 1) [8].

Особливо гостро питання формування облікової політики постає в аграрних підприємствах. На підставі проведеного дослідження публічної звітності акціонерних товариств галузі та роботи бухгалтерських служб 27 державних аграрних підприємств системи Мінагрополітики України з різних регіонів виявлено, що у 26 % – передбачений в наказі порядок організації документообороту, у 58 % – досліджених підприємств розроблений робочий план рахунків, 37 % – передбачили форму обліку [4]. Дана статистика дозволяє зробити висновок, що в своїй більшості аграрні підприємства на сьогодні недооцінюють можливості поліпшення облікової системи шляхом обґрунтування та документального оформлення облікової політики.

Як свідчить практика, на сьогодні облікова політика в багатьох аграрних підприємствах є лише документом, який засвідчує вибір основних правил і облікових процедур, відповідно до яких формуються показники їх звітності. Окремі агроформування визначили у наказах свою облікову політику ще на початку реформування бухгалтерського обліку з набранням чинності Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Після цього в переважній більшості до наказів практично не вносились зміни, не зважаючи на прийняття П(С)БО та прийняття Податкового Кодексу України [5].

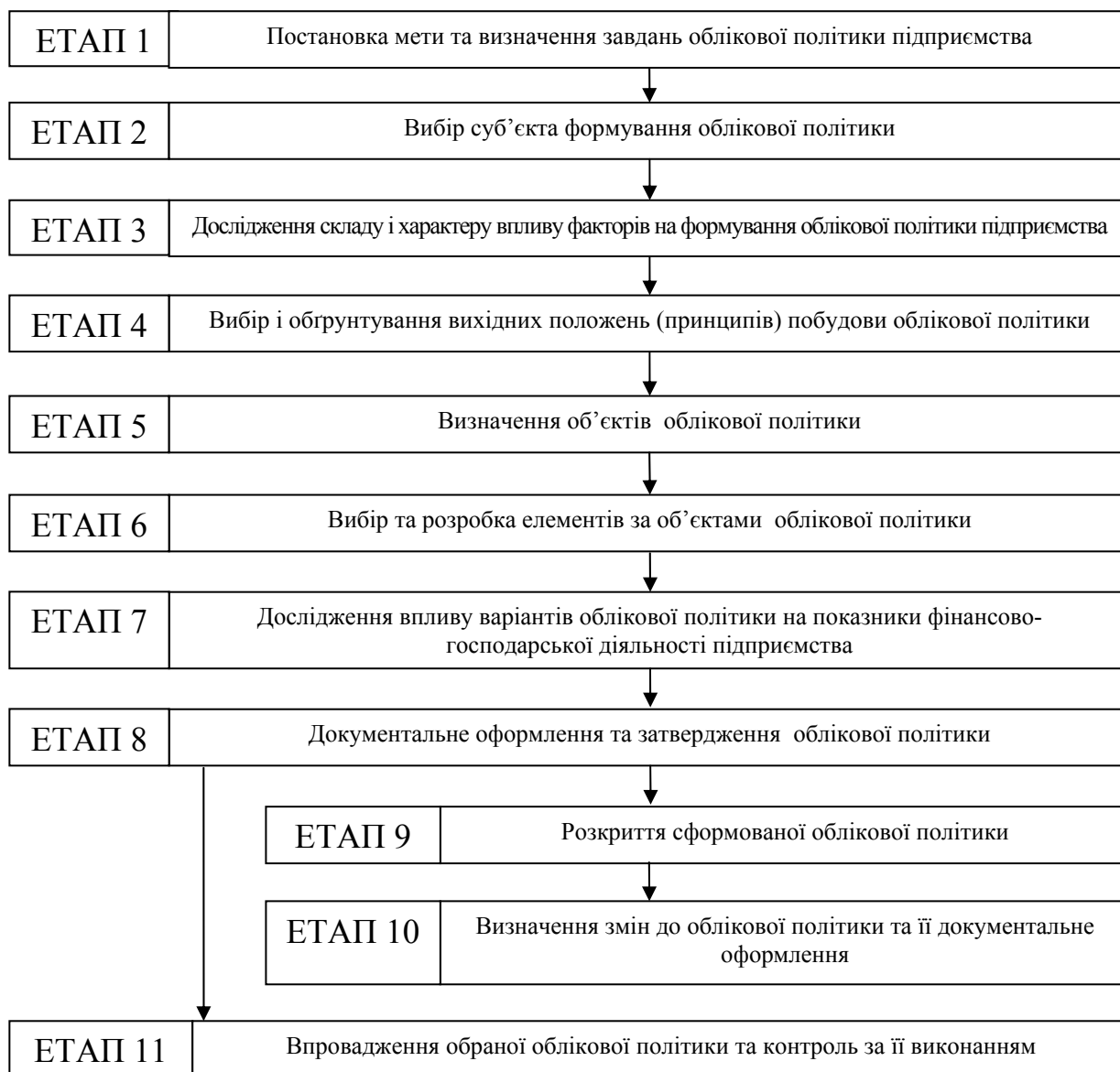

Рис. 1. Етапи формування облікової політики підприємства

На практиці формуванням облікової політики підприємства в переважній більшості займається бухгалтерія. В аграрних підприємствах забезпечити подібну роботу важко. Адже вона потребує залучення широкого кола фахівців та матеріальних ресурсів. Особливо велику увагу необхідно звернути на відсутність достатнього досвіду роботи у новому економічному середовищі, що пов'язане з формуванням ринкових структур, розвитком нової етики управління, адаптації бухгалтерського обліку до реалій господарювання та ін.

Висновки. Таким чином, облікова політика є важливою складовою організації обліку на підприємстві й відіграє особливу роль у формуванні всього облікового процесу, що сприятиме успішному досягненню поставлених ним цілей та завдань, приймати обґрунтовані управлінські рішення, підвищить ефективність обліку й фінансово-господарської діяльності. Дослідження доказують, що процес формування облікової політики на аграрних підприємствах сьогодні потребує врахування багатьох факторів та відповідального підходу з боку фахівців та керівництва.

Список використаних джерел:

1. Андреева А. О. Теоретичні засади організації облікового процесу [Електронний ресурс]. - Режим доступу : [http://www.kntu.kr.ua/doc/zb_22\(2\)_ekon/stat_20_1/33.pdf](http://www.kntu.kr.ua/doc/zb_22(2)_ekon/stat_20_1/33.pdf).
2. Бойчук Т. Формування облікової політики підприємства: мета, побудова та сфера застосування [Електронний ресурс]. - Режим доступу : http://archive.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ecan/2010_6/pdf/boychuk.pdf.
3. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 року № 996-XIV [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
4. Коробова Н. М. Організація бухгалтерського обліку в аграрних підприємствах: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.09 – «Бухгалтерський облік, аналіз і аудит (за видами економічної діяльності)» / Н. М. Коробова. – К., 2011. – 24 с.
5. Корчагіна В. Г. Облікова політика як елемент системи управління аграрним підприємством [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/5.2/140.pdf>.
6. Кужельний М. В., Левицька С. О. Організація обліку: Підручник. / М. В. Кужельний, С. О. Левицька. – К.: Центр учбової літератури, – 2010. – 352 с.
7. Писарчук О. В., Жулій С. В. Послідовність формування облікової політики бюджетної установи // Вісник СумДУ. Серія «Економіка». – № 3. – 2011. – С. 151-156.
8. Пушкар М. С., Щирба М. Т. Теорія і практика формування облікової політики: монографія / М. С. Пушкар, М. Т. Щирба. - Тернопіль: Видавництво «Карт-бланш», 2010. – 260 с.

Рецензент – д.е.н., професор Плаксієнко В.Я.

УДК 338.48

ОРГАНІЗАЦІЯ ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ НА ПОЛТАВЩИНІ

Обрєвко Т.О., асистент

Полтавська державна аграрна академія

У статті розглядається роль сільського зеленого туризму у вирішенні соціально-економічних проблем села. В сільській місцевості зелений туризм – це додатковий дохід, який необхідний для розвитку українського села.

In the article examines the role of rural tourism in solving social and economic problems of the village. In rural green tourism - a spinoff, which is required for the development of the Ukrainian village.

Постановка проблеми. Тривала криза в Україні спричиняє загострення проблеми безробіття в сільській місцевості. Селяни часто покидають свої домівки, з тяжким серцем вирушаючи на заробітки до великих міст чи за кордон. Хто і що їх там може чекати? Дискомфорт, нові випробування, стресові ситуації чи радість нового життя? Питання залишається риторичним. Проте, якщо подивитися на проблему з іншого боку, то вона може проявитись прихованими можливостями, наприклад, сприяти розвитку зеленого туризму. Для цього треба лише відкинути негативні емоції та сумніви і дозволити собі по-новому дивитись на життя. Для багатьох українців – власників сільських осель – прийом гостей міг би стати істотною підмогою, що дозволяє пристойно жити в кризові часи.